NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Deres ref	Vår ref	Saksbehandler	Dato
202614405	2026/2088-2	Vegard Strand	03.11.2026

RME foreslår endring i KILE ved beredskapsøvelser på separatdrift og svartstart – høringsdokument 2/2026

Oppsummering
For å sikre rimelige og balanserte insentiver er det nødvendig med et regelverk som gir et fornuftig vern mot ekstraordinære KILE-belastninger. Dette forutsetter også en mindre rigid unntakspraksis, der nettselskapene oppnår fritak for ekstraordinær KILE når hendelsene klart avviker fra normal risiko. Et vern fra ekstraordinære omstendigheter bør være generelt utformet og ikke begrenset til konkrete hendelsestyper eller særskilte unntak. Dette vil gi bedre forutsigbarhet, redusere regulatorisk risiko og sikre at nettselskapene ikke påføres uforholdsmessige økonomiske konsekvenser som følge av hendelser de i begrenset grad kan påvirke. At det har utviklet seg en restriktiv unntakspraksis, innebærer ikke at regulator er forpliktet til å videreføre denne. Dersom praksisen i realiteten medfører at nettselskapene sjelden eller aldri oppnår fritak for ekstraordinær KILE, selv ved hendelser som åpenbart ligger utenfor normal risiko bør det vurderes om regelverket i tilstrekkelig grad oppfyller sin funksjon som sikkerhetsventil. Selv om regulator kan endre praksis innenfor gjeldende regelverk, vil en justering av forskriftens ordlyd kunne bidra til å forankre en slik endring.

Tensios anbefaler at RME:

- vedtar foreslått fritak for beredskapsøvelser,
- etablerer en generell sikkerhetsventil for ekstraordinære hendelser,
- vurderer dispensasjon basert på historisk KILE-nivå fremfor kapitalgrunnlag,
- vurderer klimarisiko som del av den langsiktige utviklingen av KILE-regelverket,
- vurderer et tak på KILE-belastning tilsvarende to ganger selskapets normaliserte KILE-nivå.

Tensios forslag til justert ordlyd i § 4-1 tredje ledd som ivaretar kulepunktene over er følgende:

Avbruddskostnader som følge av hendelser, tiltak, øvelser eller aktiviteter som gjennomføres for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser, herunder sivil beredskap, totalforsvar, militær beredskap,

Tensio AS
Postadresse: Kjøpmannsgata 7A - 7500 STJØRDAL
Besøksadresse: Kjøpmannsgata 7A - STJØRDAL
Org.nr.: 922828172
Telefon: +47 74121500
E-post: postmottak@tensio.no
Nettsted: tensio.no

forsyningssikkerhet eller andre samfunnskritiske funksjoner, inngår ikke i KILE-ordningen. Slike avbruddskostnader skal fremkomme i nettselskapets rapportering til Reguleringsmyndigheten for energi. Uavhengig av første ledd skal samlet KILE-belastning for et nettselskap som følge av ekstraordinære hendelser ikke overstige to ganger selskapets normale KILE-nivå. Normalt KILE-nivå beregnes som gjennomsnittlig årlig KILE for de foregående fire årene, justert for vesentlige strukturendringer i nettet.

Introduksjon til tema for høring og behov for grunnleggende reformer

Reguleringsmyndigheten for Energi (RME) foreslår at strømbrudd som oppstår under beredskapsøvelser for svartstart og separatdrift ikke skal inngå i KILE ordningen. Formålet med endringen er å legge til rette for at nettselskapene kan øve skarpt på viktige beredskapstiltak uten at dette påfører selskapene ekstraordinær økonomisk risiko. KILE-ordningen har vært en sentral del av reguleringen av nettselskapene i over 20 år. På denne bakgrunn fremstår det som noe paradoksalt at regelverket ikke allerede inneholder generelle fritaksbestemmelser for ekstraordinære forhold hvor avbrudd gjennomføres for å ivareta tungtveiende samfunnsinteresser. At det i stedet er nødvendig å etablere særskilte fritaksbestemmelser for konkrete tilfeller, kan indikere et behov for en mer generell og prinsipiell justering av regelverket som favner bredere og er tilpasset hendelser og aktiviteter som ligger utenfor nettselskapenes ordinære kontroll, men som samtidig ivaretar viktige samfunnshensyn.

Under en beredskapsøvelse gjør nettselskapet i realiteten akkurat det myndighetene ønsker: bidrar til å styrke samfunnets beredskap. Dersom selskapet samtidig påføres KILE-kostnader for avbrudd som følger av øvelsen, er reguleringen i konflikt med et annet offentlig mål, nemlig beredskap. Fritaket som RME foreslår er dermed en forutsetning for en velfungerende verifisert beredskap i kraftforsyningen. Selv om behovet for foreslåtte regelendringer aktualiseres av et endret trusselbilde og ønsket om å gjøre kraftforsyningen mer motstandsdyktig, illustrerer saken også et mer grunnleggende behov for generelle bestemmelser som kan fange opp et bredere spekter av ekstraordinære aktiviteter og hendelser. En slik tilnærming vil være mer langsiktig og prinsipiell riktig enn å etablere navngitte særskilte unntaksbestemmelser for hvert enkelt identifiserte typetilfelle når slike typetilfeller oppstår.

Dersom det er nødvendig å etablere egne unntaksregler for å hindre at KILE motvirker nasjonale beredskapshensyn, er dette en erkjennelse av at en mekanisk anvendelse av KILE ikke alltid gir samfunnsøkonomisk riktige insentiver eller resultater. Spørsmålet blir da ikke om unntak kan forsvares, men hvilke ekstraordinære situasjoner som er så spesielle at de bør behandles annerledes enn normalsituasjonen. Ekstremvær og naturhendelser som nettselskapene ikke med rimelighet kan forhindre, kan etter samme logikk være tydelige kandidater for en slik vurdering.

Det er verdt å ha en helhetlig vurdering av gjeldende fritaksbestemmelser og unntakspraksis når dette er på høring. Tensio vil derfor respondere på høringen ved å foreslå generelle ordninger som favner bredere enn ordningene som foreslås i høringsdokumentet.

Behovet for reform er for Tensios del aktualisert av hendelser under stormåret 2025. I 2025 ble landsdelen til Tensio rammet av flere voldsomme uvær som påførte nettet i området stor skade og som ga massive og langvarige utfall. Tensio mener at det er nødvendig å frita Tensio for deler av KILE kostnadene og selskapet har søkt RME om fritak. RME har foreløpig avslått Tensios søknad, avgjørelsen er påklaget og klagen er fortsatt under behandling.

RMEs beskrivelse av KILE regelverket

Det bærende prinsipp i dagens regulering kan leses ordrett fra høringsdokumentet til RME og regulators oppsummering av reglene på side 6 under avsnitt 3.1 og 3.2 hvorfra det siteres:

> «KILE gir i dag nettselskaper et objektivt ansvar for alle hendelser i eget nett. I praksis medfører KILE en reduksjon i nettselskapets inntekt ved avbrudd. **Dette gjelder også for hendelser nettselskapene ikke kan hindre og for hendelser som er uvanlige eller ekstreme**.»

> «Etter nettinntektsforskriften § 8-5 kan RME i særlige tilfeller gi dispensasjon fra inntektsreguleringen, inkludert KILE ordningen. Som ordlyden tilsier er dispensasjonsadgangen snever, og RME er svært restriktive med å gi dispensasjon fra KILE-regelverket. Bestemmelsen skal fungere som en sikkerhetsventil for de situasjonene hvor nettselskapene rammes urimelig hardt i forhold til hva som er formålet med KILE-ordningen.
>
> I forvaltningspraksis har RME lagt til grunn at det bare kan gis dispensasjon fra KILE ved ekstraordinære økonomiske konsekvenser, som innebærer at nettselskapets avkastning blir urimelig lav over tid dersom dispensasjon ikke gis.»

Slik RME beskriver regelverket blir nettselskapene gjenstand for en bevisst inntektsreduksjon for hendelser som ligger utenfor selskapets kontroll. Regulatoriske inntektsvirkninger bør først og fremst knyttes til forhold den ansvarlige faktisk kan påvirke og kontrollere. I følge prinsipal-agent teorien er det et formål å fremme riktige insentiver som premierer ønsket adferd, som sikrer rettferdighet og legitimitet, tar hensyn til effektiv ressursbruk og forebygger og unngår uønsket adferd. KILE-ordningen er begrunnet med at nettselskapene skal ha sterke insentiver til å forebygge avbrudd, ha god beredskap, gjenopprette forsyningen raskt og investere i et robust strømnett. Dette er et fornuftig prinsipp så lenge avbruddene påvirkes av nettselskapenes egne valg og prioriteringer.

Når en aktør påføres betydelige konsekvenser for hendelser vedkommende verken kunne forutse eller effektivt forhindre, beveger reguleringen seg fra å være et insentiv til å bli en tilfeldig byrdefordeling. En rimelig regulering kan fortsatt gi sterke insentiver til god beredskap, rask gjenoppretting, skogrydding og robuste investeringer, men samtidig anerkjenne at det finnes en grense for stor økonomisk risiko nettselskapene bør bære for hendelser de bare i begrenset grad kan påvirke.

Reguleringer er mest effektive når de oppfattes som legitime, rimelige og forholdsmessige av dem som omfattes av dem. KILE-ordningen har over tid bidratt til høy leveringspålitelighet i det norske kraftsystemet ved å gi nettselskapene sterke økonomiske insentiver til å forebygge avbrudd. Samtidig er det viktig at reguleringen opprettholder tillit og respekt hos de regulerte aktørene og ikke bare at det er insentiver – men også at insentivene er riktige, proporsjonale og rimelige. Dersom nettselskapene i stadig økende grad opplever at de ilegges betydelige økonomiske konsekvenser også for hendelser de ikke med rimelighet kan forhindre eller håndtere, som ekstraordinært ekstremvær eller naturhendelser, kan sammenhengen mellom handling og ansvar fremstå som svak.

Det er derfor nødvendig å ivareta balansen mellom insentiver og forholdsmessighet. Et system som oppleves som forholdsmessig og legitimt vil i større grad bli møtt med tillit, etterlevelse og langsiktig oppslutning. Dersom sanksjonene i for stor grad rammer forhold utenfor aktørenes kontroll, risikerer man å svekke legitimiteten til reguleringen og flytte oppmerksomheten bort fra de forholdene nettselskapene faktisk kan påvirke.

Når et nettselskap rammes av ekstraordinære værhendelser, påføres det allerede betydelige kostnader til feilsøking, reparasjoner, gjenoppbygging og beredskap. Dette er i seg selv en stor økonomisk belastning og en stor ulempe. Når selskapet i tillegg ilegges fulle KILE-kostnader for de samme hendelsene, oppstår i praksis en trippel økonomisk belastning. Først må selskapet dekke de faktiske kostnadene ved å håndtere hendelsen, deretter reduseres inntekten gjennom KILE-ordningen. Til slutt er konsekvensen at ressurser som ellers kunne blitt brukt til skogrydding, vedlikehold, reserveforsyning, forsterkning av nettet eller klimatilpasningstiltak omfordeles til selskaper som ikke er rammet av uvær. Store KILE-belastninger etter ekstremværhendelser reduserer nettselskapets evne til å gjennomføre tiltak og utvikle nettet i regionen, samtidig som andre selskaper og regioner som ikke rammes blir styrket.

Det er derfor av vesentlig betydning at finnes en dispensasjonsordning som skjermer aktørene fra alvorlige negative virkninger fra hendelser som selskapene i liten grad kan hindre og fra hendelser som er eksepsjonelle eller ekstreme. Det vil styrke reguleringen om dispensasjonsordninger sikrer nødvendig fleksibilitet i situasjoner hvor en generell regel gir urimelige, utilsiktede eller samfunnsøkonomisk dårlige resultater.

Gode unntaksregler avveier ulike forhold og tar hensyn til omstendighetene
Ingen regel kan på forhånd fange opp alle faktiske situasjoner. Derfor inneholder mange lover og forskrifter en adgang til å gjøre unntak når særlige hensyn tilsier det. Regler er ofte utformet for normalsituasjoner. Gjeldende KILE system fungerer godt i en normalsituasjon og ved uvær av normal håndterbar karakter. Utfordringen inntreffer når det oppstår ekstreme og ekstraordinære hendelser. Nettopp derfor er det viktig at det finnes sikkerhetsventiler eller unntaksregler som sikrer at det også i slike situasjoner utløses resultater som blir forholdsmessig, legitim og rettferdig. En viktig erkjennelse er at en streng anvendelse av en regel faktisk kan motvirke formålet med regelen. Dette understreker betydningen og viktigheten av relevante unntaksbestemmelser.

Det historiske bakteppe for gjeldende unntakspraksis ble utviklet er stormåret 2011 med uværet Dagmar. Stormen Dagmar rammet Norge 1. juledag og natt til 2. juledag 2011, og regnes som en av de mest alvorlige værhendelsene som har rammet kraftforsyningen i nyere tid. Uværet førte til orkanstyrke langs store deler av kysten fra Vestlandet til Trøndelag, med omfattende skader på infrastruktur, bygninger, skog og strømnett. For kraftsektoren fikk Dagmar særlig store konsekvenser. Om lag 421 000 kunder mistet strømforsyningen i mer enn én time, over 35 000 kunder var uten strøm i mer enn ett døgn, og mer enn 10 000 kunder var uten strøm i over 48 timer. Verst rammet var Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

NVE konkluderte med at hovedårsaken til de omfattende og langvarige avbruddene var at nettet samlet sett ikke tålte de ekstreme påkjenningene fra uværet. I 2025 var det et nytt stormår med flere uvær blant annet uværet Amy i oktober. Under uværene var 28 000 kunder hos Tensio uten strøm i mer enn 24 timer og 6 500 kunder i mer enn 48 timer. Dette som ett enkeltselskap opplevde i 2025 er nesten like alvorlig som det hele landets ca. 140 nettselskaper opplevde under Dagmar i 2011 for nevnte avbruddsindikatorer. Og likevel anses hendelsen å ha normal virkning når unntaksregler skal anvendes siden RME har valgt å avslå søknad om dispensasjon.

I etterkant av Dagmar var det 16 selskaper som søkte fritak fra KILE reglene med henvisning til de ekstreme naturkreftene som nettet ble utsatt for og de påfølgende økonomiske skadevirkningene. Av disse 16 vurderte regulator at det var ni selskaper som var så hardt rammet av uværet at selskapene burde gis dispensasjon. Av disse ni selskapene fikk fire selskaper gjenoppreisning gjennom dagjeldende unntaksregel for mindreavkastning. I Dagmar vurderte regulator at alle selskaper må bære en reduksjon i avkastningen på 3 prosentpoeng selv i ett enkelt år. Deretter ble det vurdert at selskapene kan få en lettelse som tilsvarer halvparten av konsekvensene over grensen på 3 %.

I senere års innkomne søknader blir vurderinger ikke bare gjort for den enkelte uværshendelsens påvirkning i et øyeblikksbilde eller årsperspektiv slik det ble gjort under Dagmar, men også ut fra økonomiske prestasjoner og indikatorer over en rekke år og svært lang tid. For 2025 kan det virke som ikke et eneste selskap kommer til å nå opp til unntaksterskelen.

KILE representerer en driftsrelatert kostnad, mens den anvendte dispensasjonsterskelen slik denne praktiseres er knyttet til selskapenes kapitalgrunnlag. Adgangen til dispensasjon blir dermed påvirket av selskapets kapitalstruktur og investeringshistorikk, og ikke bare størrelsen på den ekstraordinære KILE-belastningen som det søkes beskyttelse mot. Dette er særlig relevant for selskaper med omfattende regionalnettvirksomhet, hvor kapitalintensiteten er vesentlig høyere enn i distribusjonsnett. Som følge av den økte kapitalintensiteten vil det derfor være vesentlig vanskeligere å oppnå dispensasjon i dag enn da terskelen ble etablert. Dermed er dispensasjonsadgangen automatisk strammet inn over tid uten at

dette nødvendigvis er et bevisst ønske eller valg. Det er følgelig gode grunner for å vurdere om terskelen for dispensasjon på 3 prosent av kapitalgrunnlaget bør justeres når forutsetningene endres og kostnadsstrukturen i bransjen er såpass forskjellig og i stor bevegelse.

Bransjens kapitalgrunnlag økte fra om lag 45 milliarder kroner i 2011 til om lag 105 milliarder kroner i 2024, mens de rene driftskostnadene i samme periode økte fra 8,6 til 9,1 milliarder kroner. En terskel på 3 prosent av kapitalgrunnlaget tilsvarte dermed 1,35 milliarder kroner i 2011, men 3,15 milliarder kroner i 2024. Målt mot driftskostnadene innebærer dette at den nødvendige størrelsen på en ekstraordinær KILE-hendelse har økt fra om lag 16 prosent til nær 35 prosent av de samlede driftskostnadene i nettet. Konsekvensen er at en ekstraordinær KILE-belastning må være vesentlig større i omfang og absolutte kroner for å kvalifisere til dispensasjon i dag enn tidligere. Terskel må derfor justeres hvis selskapene skal opprettholde samme beskyttelse mot kostnadssjokk knyttet til uvær som selskapene hadde i 2011.

For at dispensasjonsadgangen i 2024 skulle hatt samme relative terskel mot driftskostnaden i 2011 skulle terskelen vært 1,4 % av kapitalgrunnlaget og ikke 3 %. Samtidig er det en ulempe å benytte kapitalmål for ekstraordinære driftshendelser all den tid man har en betydelig endring i virksomhetens art og karakter, finansieringsform og kapitalintensitet.

I tillegg er nettselskapene er blitt oppfordret til å investere tidligere og mer proaktivt for å legge til rette for elektrifisering, næringsutvikling og økt nettkapasitet. Dersom disse investeringene samtidig medfører en høyere terskel for dispensasjon, vil selskaper som i størst grad har fulgt opp energipolitiske mål få en relativt svakere dispensasjonsadgang. Det er flere argumenter for at terskelen for dispensasjon må justeres til et nivå som reflekterer dagens og morgendagens kostnadsstruktur og behov. Dette vil bidra til at dispensasjonsordningen fortsatt fanger opp de ekstraordinære driftsmessige belastningene den er ment å avhjelpe, uten at utfallet i vesentlig grad påvirkes av selskapenes proaktivitet, investeringsnivå eller kapitalintensitet.

Det foreslås derfor å knytte dispensasjonsordningen til nettselskapets historiske normaliserte KILE-nivå. En slik modell vil innebære at ordinære avbruddskostnader fortsatt bæres av nettselskapet, mens det gis fritak for den delen av KILE-kostnaden som overstiger et nærmere fastsatt nivå. Som forslag til nivå lanseres 2 ganger gjennomsnittlig årlig KILE de foregående fire årene. En slik løsning vil ivareta de underliggende insentivene i KILE-ordningen og være et strengt nivå med en høy terskel som bare unntaksvis vil komme til anvendelse. Samtidig som nettselskapene skjermes mot alvorlige virkninger av helt ekstraordinære hendelser.

For ekstremåret 2025 vil en terskelverdi på 2 føre til at 13 selskaper får fritak for rundt 99 millioner i KILE kostnader i lokalt distribusjonsnett. Om terskelverdi økes til 2,5 reduseres antallet til 8 selskaper med fritak for 75 millioner. I 2024 ville en terskelverdi på 2 føre at 4 selskaper får fritak for rundt 3,4 millioner i KILE kostnader i lokalt distribusjonsnett. Om terskelverdi økes til 2,5 reduseres antall selskaper til 2 med fritak for 1,3 millioner. Dette viser at slike ordninger fremstår som beløpsmessig restriktive, balanserte og svært godt tilpasset norske forhold og norsk regulering. Ordningen viderefører intensjonen og insentivene med KILE ordningen, samtidig som aktører som utsettes for ekstreme hendelser skjermes for de mest dramatiske utslagene.

Det er flere fordeler ved å knytte dispensasjonsreglene til enkle, objektive og etterprøvbare størrelser. For eksempel vil dette gi administrative kostnadsbesparelser i alle ledd, økt forutsigbarhet, føre til forenkling av regelverk, legg til rette for digitalisering og automatisering, redusere behovet for skjønnsmessige vurderinger og sikre at dispensasjon forbeholdes hendelser som klart avviker fra normal risikoeksponering.

Tensio registrerer at flere europeiske kvalitetsregimer inneholder mekanismer som avgrenser nettselskapenes eksponering mot ekstraordinære hendelser. Slike mekanismer omfatter blant annet unntak for force majeure, ekstremvær og naturkatastrofer, avgrensning mot hendelser utenfor

nettselskapenes kontroll, samt bruk av normalisering og flerårige gjennomsnitt som demper utslagene av enkeltstående hendelser.

Økt klimarisiko utfordrer gjeldende KILE-system
Utviklingen i klimarisiko styrker behovet for en generell sikkerhetsventil i KILE-regelverket. Både internasjonal og nasjonal klimaforskning peker på at kraftsystemet i økende grad vil bli eksponert for hyppigere og mer intense værhendelser. IPCC konkluderer med at menneskeskapte klimaendringer allerede har bidratt til økt hyppighet og intensitet av flere typer ekstremvær, herunder kraftig nedbør og sammensatte ekstremhendelser, og at slike hendelser forventes å øke ytterligere i takt med global oppvarming. Samtidig viser Norsk klimaservicesenter (NCCS) at Norge må forvente mer nedbør, hyppigere styrtregn, flere regnflommer, økt forekomst av skred og flere ekstreme værhendelser i årene fremover. Nedbøren i Norge er anslått å øke med om lag 11 prosent mot slutten av århundret ved høye utslippsscenarioer, samtidig som intense nedbørshendelser forventes å bli både hyppigere og kraftigere.

For kraftnettet innebærer dette økt risiko for trefall, ising, flomskader, jordskred og andre naturpåkjenninger som kan føre til omfattende avbrudd. Selv om nettselskapene skal ha sterke insentiver til klimatilpasning, robust nettutforming og god beredskap, finnes det en grense for hvilke hendelser det er samfunnsøkonomisk rasjonelt å dimensjonere nettet mot. Et regelverk som fullt ut lar nettselskapene bære risikoen for helt ekstraordinære naturhendelser kan over tid gi uforholdsmessige økonomiske belastninger uten tilsvarende samfunnsøkonomisk gevinst. Behovet for en generell sikkerhetsventil i KILE-regelverket vil derfor kunne øke i takt med økende klimarisiko.

Erfaringene fra stormåret 2025 viser at de største skadeomfangene ofte oppstår som følge av sammensatte værhendelser. Langvarige perioder med betydelig nedbør førte til gjennomvåte jordmasser og redusert stabilitet for store skogområder. Da kraftig vind traff regionen, ble resultatet omfattende rotvelt og trefall mot ledningsnettet. Risikoen var dermed ikke knyttet til vind alene, men til kombinasjonen av langvarig nedbør, bløtt terreng og påfølgende vindbelastning. Denne typen hendelser er særlig krevende fordi de utvikles over tid og påvirkes av flere samtidige klimafaktorer. For nettselskapene innebærer dette at skadeomfanget kan bli betydelig større enn det som følger av tradisjonelle vurderinger av enkeltstående værparametere. Dette understreker behovet for et reguleringsregime som også tar høyde for sammensatte og ekstraordinære klimahendelser når regelverkets sikkerhetsventiler og dispensasjonsordninger utformes.

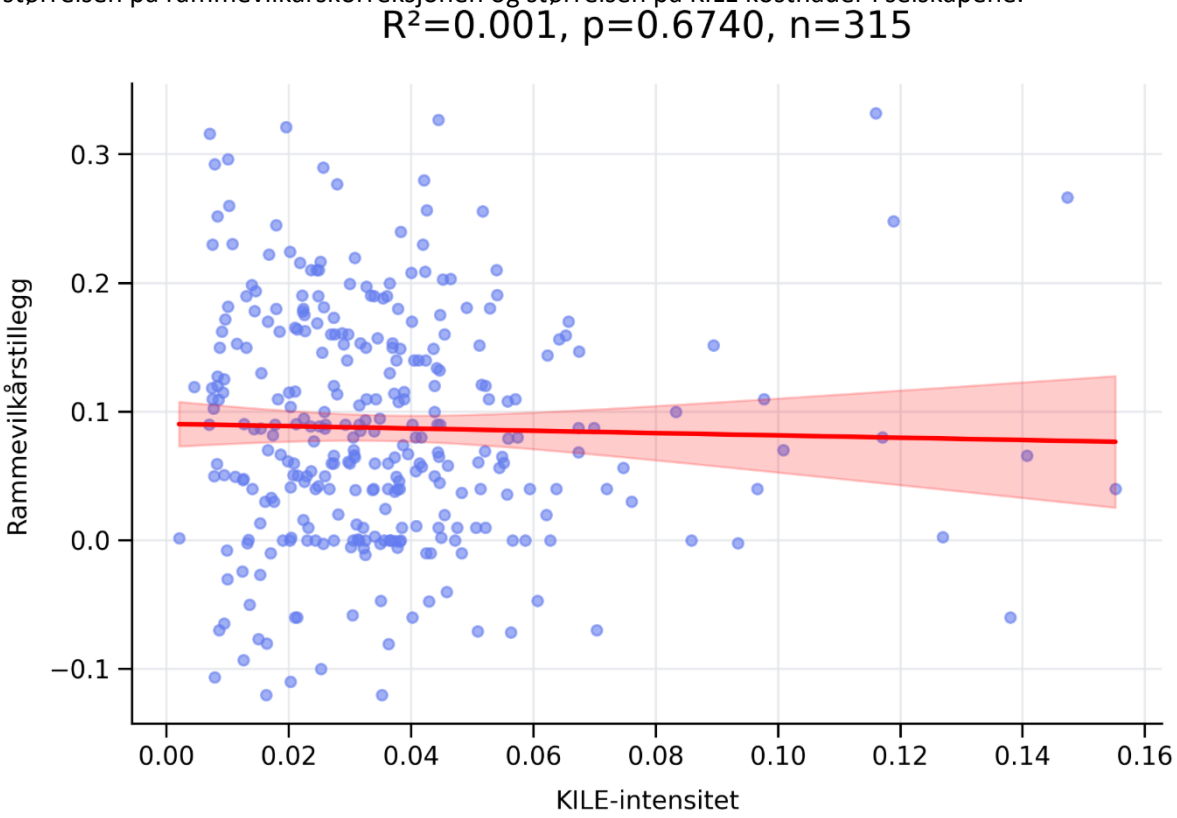
De direkte konsekvensene for Tensio i stormåret 2025 ble en KILE på 338 millioner kroner. Dette mener Tensio klart overstiger en representativ terskel for å kunne dispensere fra KILE-regelverket. Samlede konsekvenser som også inkluderer relevante ekstra kostnader for reparasjoner, gjenopprettelse av drift, materiell og bemanning løfter dette tallet opp mot 400 millioner kroner.

Økende klimarisiko innebærer ikke nødvendigvis at nettselskapene bør møte svakere insentiver, men at skillet mellom normal risiko og ekstraordinær risiko kan bli viktigere enn tidligere. Jo større usikkerhet det er knyttet til hyppigheten og konsekvensene av ekstreme værhendelser, desto større behov vil det være for et regelverk som både opprettholder sterke insentiver til klimatilpasning og gir beskyttelse mot hendelser som ligger utenfor det som med rimelighet kan håndteres gjennom ordinær nettplanlegging og beredskap.

Argumentet om at reguleringen tar hensyn til KILE/klimarisiko og kompenserer for KILE/klimarisiko er ikke riktig
I enkelte sammenhenger har det vært anført at selskapene gjennom reguleringen allerede er kompensert for ulemper som følge av geografiske, klimatiske og strukturelle forhold utenfor selskapenes kontroll gjennom rammevilkår-korreksjoner. Dette stemmer ikke.
Rammevilkårsjusteringene er ikke egnet for å håndtere ekstraordinære og sjeldent forekommende hendelser. Ekstreme værhendelser med omfattende trefall, rotvelt og infrastrukturskader representerer avvik fra de normale driftsforholdene som ligger til grunn for de statistiske analysene i DEA-modellen.

Slike hendelser er kjennetegnet ved lav frekvens, stort skadeomfang og betydelig innslag av forhold utenfor nettselskapenes kontroll, slikt lar seg derfor i begrenset grad fange opp statistisk og blir dermed ikke kompensert gjennom de ordinære rammevilkårsjusteringene.

For å dokumentere manglende sammenheng mellom KILE og rammevilkårskorrigeringer vises det til følgende figur som sammenligner størrelsen på rammevilkårstillegget til selskapene med hvor stor KILE selskapene har relativt til totale kostnader. Figuren viser at det ikke er noen sammenheng mellom størrelsen på rammevilkårskorreksjonen og størrelsen på KILE kostnader i selskapene.

Hvorfor skal regelverket endres og forslag til justert ordlyd i § 4-1 tredje ledd:
God regulering handler ikke bare om å skape sterke insentiver, men om å skape riktige insentiver. Hvis en regel begynner å gi utslag som undergraver formålet den er ment å fremme, er det et tegn på at reguleringen trenger en sikkerhetsventil. Slike mekanismer er ikke et uttrykk for svak regulering, men for moden regulering. De bidrar til å opprettholde forholdsmessighet, legitimitet og tillit til regelverket, samtidig som hovedregelen og dens insentivvirkning bevares. Reguleringer som oppfattes som rimelige og rettferdige over tid har større legitimitet og bedre etterlevelse enn reguleringer som oppfattes som urimelige i ekstraordinære situasjoner.

Tensios forslag er aktualisert av erfaringer fra stormåret 2025 og de massive konsekvensene uværshendelser kan ha for et strømnett. Tilfeldige værhendelser og andre ekstraordinære naturpåkjenninger kan ramme hvor som helst i landet og på ethvert tidspunkt. Tensio er ikke i en særstilling – neste gang er det et annet selskap som havner i stormens øye. Erfaringer fra blant annet Dagmar og Amy viser at konsekvensene kan bli svært omfattende, både for samfunnet og for nettselskapene, selv når selskapene har utvist god drift, vedlikeholdspraksis og beredskap.

Etter Tensios syn illustrerer denne høringen behovet for å supplere KILE-regelverket med en generell sikkerhetsventil for ekstraordinære hendelser. Forslaget om fritak ved beredskapsøvelser bygger på et anerkjent prinsipp om at enkelte situasjoner krever særskilt håndtering. Tensio mener det samme

prinsippet bør legges til grunn for ekstraordinære naturhendelser og andre hendelser som klart ligger utenfor normal risikoeksponering.

Et slikt vern bør være generelt utformet og ikke begrenset til konkrete hendelsestyper eller særskilte unntak. Dette vil gi bedre forutsigbarhet, redusere regulatorisk risiko og sikre at nettselskapene ikke påføres uforholdsmessige økonomiske konsekvenser som følge av hendelser de i begrenset grad kan påvirke.

Forslag til ny ordlyd:
Avbruddskostnader som følge av hendelser, tiltak, øvelser eller aktiviteter som gjennomføres for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser, herunder sivil beredskap, totalforsvar, militær beredskap, forsyningssikkerhet eller andre samfunnskritiske funksjoner, inngår ikke i KILE-ordningen. Slike avbruddskostnader skal fremkomme i nettselskapets rapportering til Reguleringsmyndigheten for energi. Uavhengig av første ledd skal samlet KILE-belastning for et nettselskap som følge av ekstraordinære hendelser ikke overstige to ganger selskapets normale KILE-nivå. Normalt KILE-nivå beregnes som gjennomsnittlig årlig KILE for de foregående fire årene, justert for vesentlige strukturendringer i nettet.

Med hilsen

Vegard Strand
Leder økonomisk analyse og rammevilkårsanalyse

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ingen håndskrevet signatur.